

Fővárosi Szolidaritási Alap 2022

Ferencváros felelősségvállalása a kapcsolati erőszak áldozataiért

A PROJEKT RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

A projekt három pillére:

1. „Tudatos szomszéd” Workshop: A szomszédsági kapcsolatokat erősítő, a bántalmazás gyermek- és felnőttáldozatainak felismerését célzó workshop, önkéntes képzés a szóróanyagok terjesztésére kerületszerte
2. Esetfókuszú workshop kidolgozott érzékenyítő képzési rendszer alkalmazása Ferencváros gyermekekkel foglalkozó szakemberei (védőnők, bölcsődei dolgozók, óvodapedagógusok, tanítók/tanárok) számára, melynek fókusza a szülő áldozattá válása.
3. Digitális esettanulmány kötet elkészítése

A PROBLÉMA

Magyarországon a kapcsolat erőszak áldozatai nincsenek jó helyzetben, az igazságszolgáltatás kevéssé reagál a helyzetükre. A bűnüldözés, a törvénykezés a fizikai erőszak súlyos eseteiben szab csak ki az elkövetőre büntetést, akkor is évekig tart az áldozat számára kockázatos büntetőeljárás. A szexuális jellegű visszaélések és a verbális erőszak nagy többségében láthatatlan a hatóságok számára, így az elkövetők büntetlenek maradnak, és az áldozatok sok esetben éppen ezért nem is kezdeményezik a hatósági eljárást. Hasonló a helyzet a zaklatás bűncselekménnyel, a gazdasági erőszakkal is, értelmezhetetlen a hatóságok számára, még akkor is, ha világosan látszik, hogy az elkövetés folyamat-jellegű. Az áldozatok számára nagyon nehézkesen hozzáférhető a távoltartás jogintézménye is, ami alapvetően nagyon kicsit reflektál a problémáikra, így a családon belüli erőszak áldozatai kényszerülnek az otthonuk elhagyására, nők menekülnek el a gyerekeikkel.

Ferencváros 2020 év elején elindította a „Védett lakások” kísérleti programot, aminek megvalósítása az erre a célra létrehozott Áldozatsegítő Központ feladata. A program a kerületben élő kapcsolati erőszak áldozatok számára nyújt újszerű, koncentrált, könnyen elérhető, egymásra épülő szolgáltatásokat, melynek elsődleges célja az, hogy az áldozatok számára hozzáférhető helyi segítő programot működtessünk, ezzel az állami forrásokból származó, kevesek számára hozzáférhető szolgáltatást megerősítsük, kiegészítsük.

Az Áldozatsegítő Központ 4 fővel kezdte munkáját. Jogi, pszichológiai kíséret, mentálhigiénés támogatást nyújtunk, a Védett lakások programban szociális munkával támogatott lakhatást biztosítunk.

Feladatunknak tekintjük, hogy a kerületben élőket folyamatosan informáljuk az Áldozatsegítő Központ programjáról. Eddigiekben kapacitásainkból adódóan ezt legfőképpen informális úton tudtuk megtenni: szórakozóhelyeken, fodrászatokban, közterületen stb. helyeztünk el matricákat, névjegykártyákat. A pályázatnak köszönhetően ki tudnánk bővíteni a kerületi lakosság és szakemberek érzékenyítésének módszertanát, így elérve egy szélesebb célcsoportot

A PROJEKT INDOKOLTSÁGA

Jellemzően a mai napig áthatja a magyar társadalmat a társadalmi problémák tekintetében az információhiány. A prevenció/intervenció alapvetése, hogy ismerni kell a problémát, a mi munkánk is ebből indul ki.

Ferencváros vállalása, hogy felszínen tartja, illetve folyamatosan ráirányítja a figyelmet a kapcsolati erőszak témájára. Ebben legfőbb eszköze a lakosság, a helyi szociális szakemberek tájékoztatása és informálása, hiszen a kapcsolati erőszak észlelésének frontvonalában ők állnak.

A kerületben dolgozó segítő szakemberek, illetve a lakosság nagyobb fokú elérésének közvetlen és közvetett eredménye az áldozatsegítő központhoz forduló esetszámok megemelkedése.

Projektünk célja, hogy a 2020 ősze óta működő, fokozatosan felépülő komplex szolgáltatási rendszert tovább tudjuk bővíteni kapcsolati erőszak áldozatai számára. A jelzőrendszer tagjait szélesebb körben érjük el és olyan tudás birtokába juttassuk őket, ami számukra láthatóbbá teszi kapcsolati erőszak elszívését.

A probléma detektálásán túl segítséget nyújtunk a workshopjainkon résztvevőknek, hogy az általuk felismert eseteket érzékenyen és kompetensen kezeljék, saját szakmai tapasztalatukból építkezve.

A PROJEKT INDOKOLTSÁGA

Projektünk az áldozatoknak nyújtott szolgáltatásunkat tudjuk fejleszteni. Erre azért van szükség, mert a szakemberek és helyi közösségek informálása és képzése következtében megnő a szolgáltatás iránti igény. Erre felkészülve három szükséglet fogalmazódott meg: A FESZGYI költségvetésében 6 hónapra elegendő fedezet van a pszichológus kollégánk bérköltségeinek biztosítására, azonban szeretnénk, ha a projekt teljes időtartamára, azaz 12-re tudnánk fedezni a munkatársunk foglalkoztatását.

Jogászunk jogi tanácsadást nyújt, büntetőügyekben a sértetteknek és családjogi ügyekben. Szeretnénk kiterjeszteni az ő munkáját jogi képviselőre, büntetőügyekben sértetti képviselőre és családjogi ügyekre.

Munkatársaink gyorsabb ügyintézése érdekében bővíteni, modernizálni kell az eszközkészletünket.

A PROJEKT CÉLCSOPORTJA

A projekt célcsoportját kapcsolati erőszak áldozatai és a szociális- és gyermekvédelmi szakemberek, lakóközösségek (szem- és fültanuk) képezik. A védőnői hálózat, óvodapedagógusok, tanárok és tanítók elérése és képzése-a korábbiakhoz képest- nagyobb hatóságban tudja szolgáltatásunkat elérhetővé tenni potenciális kliensek számára.

Magyarországon egy rendkívül kezdetleges menedékház-hálózat működik, a 9,8 milliós országban 330 titkos, védett férőhellyel, ahol kevesebb, mint 60 napot tölthet egy áldozat. A menekülő nők gyerekeikkel így többségében hajléktalan-ellátásban és egyéb intézményes lakhatást nyújtó helyeken húzzák meg magukat, de leginkább nem mernek nekivágni egy bántalmazó kapcsolat felszámolásának.

A Fővárosban a szociális alapú bérlakások száma minimális, a rendkívül drága és szűkös albérlés-piacra szorulnak a jellemzően gyermekükkel menekülő áldozatok, vagy származási családjukhoz, egyéb rokonaikhoz kényszerülnek beköltözni, az önálló élet anyagi lehetőségét kevesen tudják megteremteni segítség nélkül.

STRATÉGIAI KAPCSOLÓDÁSOK

Ferencváros azzal a hívta életre a Védett lakások programot, hogy a szakmai együttműködést is egy új szintre emelje Budapest szerte. Az Áldozatsegítő Központ túl azon, hogy napi szintű együttműködésben áll Ferencváros szociális- és gyermekvédelmi alapellátásaival, komoly hangsúlyt fektet az áldozatvédelem területén dolgozó országos, regionális és helyi intézményekkel, a rendőrséggel, Ferencvárosban tevékenykedő civilszervezetekkel. a meglévő szakmai kapcsolódásainkat felkészítjük a programhoz később csatlakozó egyéb települések programjainak szakmai együttműködésére és összehangolására is.

A projekt tevékenységei

„Tudatos szomszéd” workshop a szomszédsági kapcsolatokat erősítő, a bántalmazás gyermek és felnőtt áldozatainak felismerését célzó workshop. Megvalósítás helyszínei: • Belső-Ferencváros • Középső-Ferencváros • József Attila lakótelep • Aszódi lakótelep A workshop megvalósulása: A workshop alkalmanként 4 óra, két képzővel; Költségei: 1. képző – az Áldozatsegítő csoport munkatársa – önkéntes munkában 2. képző

Esetfókuszú workshop Családon belüli erőszak korai felismerése, jelzőrendszeri tagok, szakemberek képzése • védőnők • bölcsődei dolgozók • óvodapedagógusok • tanítók/tanárok Esetfókuszú workshop kidolgozott érzékenyítő képzési rendszer alkalmazása Ferencváros gyermekekkel foglalkozó szakemberei számára, melynek fókusza a szülő áldozattá válása. Esetfókuszú workshop 4 alkalmas képzés sorozat 4 órában; 1. képző – az Áldozatsegítő csoport munkatársa – önkéntes munkában 2. Szakemberek utánkövetése szupervíziós munkamódszerrel; csoportszupervízió formájában 5 alkalommal 4 órában;

Digitális esettanulmány kötet

MÓDSZEREK

Tudatos szomszéd workshop

Résztevők: Ferencváros adott részén élő személyek (felnőttek), akik érdeklődnek a téma iránt. A workshop formában a résztvevők saját tapasztalataikat tudják megosztani egymással, facilitátor vezetése mellett.

Témák:

- Gyermekbántalmazás észlelése
- Kapcsolati erőszak észlelése
- Idősek elleni erőszak észlelése

Beavatkozás módjai:

- Mikor és hogyan és hol tehetek bejelentést, önmagam veszélyeztetése nélkül?
- Mit fontos tudunk az áldozatokról?
- Mit fontos tudunk az elkövetőkről?

Esetfókuszú workshop a kapcsolati erőszak áldozataival végzett munka sajátosságairól

Keretek:

- A workshop 4 alkalomból álló sorozat
- A résztvevők szabadon bekapcsolódhatnak, akár csak 1-1 alkalom erejéig is.
- Az egyes találkozók 3X45 percesek egy 15 perces szünettel, azaz alkalmanként 2,5 óra elfoglaltságot jelent a munkatársaknak
- A résztvevők a saját szakmai tapasztalataikat használják és megosztják egymással, a facilitátor a szakmai és csoportkereteket, valamint a téma fókuszát segít megtartani
- Facilitátor minden alkalommal saját praxisából hoz esetet, amivel a téma felvetését illusztrálja, egyben segít a résztvevőknek saját szakmai tapasztalataikat behívni a műhelymunkába.

1. alkalom

A kapcsolati erőszak és a gyermekbántalmazás rejtőzködő jelensége. A bántalmazásra utaló figyelmeztető jelek. A beavatkozás felelőssége, a be nem avatkozás üzenete az áldozat és az elkövető számára

2. alkalom

A nem együttműködő áldozat. Aki tagad, bagatellizál és visszamegy a bántalmazó kapcsolatba. A segítők frusztrációja.

3. alkalom

Nyílt kommunikáció az áldozattal a saját helyzetéről és annak veszélyességéről – kockázatelemzés és kockázatbecslés

4. alkalom

Az ellátórendszer hiányai, - sokszor az a segítség, ha eláruljuk, hogy hol nincs segítség. A bűnüldözés, az igazságszolgáltatás, a lakhatás, a szociális védőháló rendszerével kapcsolatos illúziók és ezek realitásai.

Digitális esettanulmány kötet elkészítése

- A kötet felépítésének átgondolása, megtervezése multidiszciplináris team-ben
- Az esettanulmányok megírása
- Lektorálás
- Látványterv, grafikai elemek tervezése és elkészítése
- Tördelés
- Nyomtatásra előkészítés
- Kötet terjesztése

VÁRHATÓ EREDMÉNYEK

- Lakosság tájékozottsági szintje nő
- Lakosság körében a kapcsolati erőszak felismerése előbb tud megtörténni, így a bántalmazás esetleges súlyosbodása megelőzhetővé válik
- Közösségfejlesztő hatás: a szomszédsági kapcsolatok megerősödnek, a megtartó erejük nő
- Amikor az elért lakosság helyzetmegoldó eszközeit gazdagítjuk, akkor az általános biztonságérzetük nő
- A szakemberek intervenciós eszköztárának bővítésével, az általános szakmai magabiztosságukat növeljük
- A jelzőrendszer informálásával és képzésével az ellátórendszer érzékenyebben és kompetensebben tudja felismerni az áldozatokat és megfelelő szolgáltatáshoz tudja juttatni őket.
- A segítő szakmák közti átjárhatóság erősödik, az információáramlás könnyebbé válik
- A team-ben történő munka következtében a segítők másodlagos traumatizálódásának esélye csökken.
- a digitális esettanulmány kötet a program tapasztalatai megoszthatóvá válnak és más települések is jó gyakorlatként tudják alkalmazni.
Más kerületekben/településen működő multidiszciplináris team-ek együttműködésében tud új szempontokat behozni.

A projekt összköltsége: 13 270 000 Ft.

Ebből önrész (40 %): 5 308 000.- Ft

Budapest, 2023. február 16.

Molnár Margit
igazgató
Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti
Intézmények Igazgatósága
